

การพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย
ของประชาชน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี*
The Development of Political Awakening in a Democracy
of People in the sub-district Administrative Organization
in Phetchaburi Province

อนุชา พละกุล, พระสมุห์อาคม อาคมธโร และปกรณ์ เนตรจำ
Anucha Bhalakula, Phra Samu Arkom Arkamatheero and Pakron Netkum
วิทยาลัยสงฆ์เพชรบุรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Phetchaburi Buddhist College, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: anucha.bha@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรค 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมือง และ 3) รูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมือง ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี ได้แก่ การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 15 คน และการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง 304 คน เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพรรณนา ค่าสถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน สถิติอนุमान ค่าโครงข้อมูล และบริบท

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรค ได้แก่ ด้านสังคม การเข้าร่วมพูดคุยสนทนาประเด็นทางการเมืองเชิงสร้างสรรค์ ด้านเศรษฐกิจ สมาชิกภายในชุมชนมีความสนใจต่อนโยบายท้องถิ่น และด้านอิทธิพลทางการเมือง อาจภัยต่อคู่ตรงข้ามทางการเมือง และกลุ่มผลประโยชน์แอบแฝง ที่แสดงพฤติกรรมทางการเมืองในเขตท้องถิ่น ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = 0.640)

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมือง ได้แก่ ด้านการศรัทธาในระบบประชาธิปไตย สังคมไทยต้องเชื่อมั่นในระบบนี้ เพราะเป็นสิทธิโดยธรรมชาติและโดยกฎหมาย ด้านการเคารพสิทธิเสียงส่วนมากแต่ไม่ละเมิดสิทธิเสียงส่วนน้อย ด้านความยุติธรรมเคารพกติกาโดยปราศจากอคติ ด้านการคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนใหญ่ ยึดประโยชน์ส่วนรวมของท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง การติดตามกิจกรรมท้องถิ่นทุกรูปแบบ ส่วนค่าสถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น

*ได้รับบทความ: 25 ตุลาคม 2565; แก้ไขบทความ: 19 มิถุนายน 2566; ตอรับตีพิมพ์: 27 มิถุนายน 2566

อย่างง่าย ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมือง (X_1) (X_2) (X_3) (X_4) (X_5) กับรูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมือง (Y) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

3. รูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมือง ได้แก่ ด้านความเชื่อมั่นในระบอบประชาธิปไตย ต้องส่งเสริมการตื่นตัวทางการเมือง ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ต้องไปทุกครั้งและทุกระดับ ด้านการสื่อสารการเมือง ต้องสื่อสารหลากหลายทุกกลุ่มการเมืองในท้องถิ่น ด้านความปรารถนาที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง การเข้ารับฟังคำปราศรัยทางการเมืองระดับท้องถิ่นและระดับชาติ และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย การจัดระเบียบสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ต้องได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมาย ($\bar{x} = 3.71$, S.D. = .665)

คำสำคัญ: การพัฒนาการตื่นตัวทางการเมือง; ระบอบประชาธิปไตย; ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

The purposes of this research were to study 1) general conditions, problems and obstacles, 2) factors affecting political arousal, and 3) patterns of political arousal development. The study used integrated research methodology including qualitative method with 15 key informants, and quantitative method with samples of 304 people. Data analysis tools include descriptive statistics, Pearson's correlation statistics, inference statistics, data layout and context.

The results were found that:

1. General conditions, problems and obstacles were the social aspects by participating in discussions on creative political issues. The economic issues, for instant, community members are interested in local policies, and the political influence issue may harm political opponents and hidden interest groups that shows political behavior in the local area ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = 0.640).

2. Factors that affect political arousal include having faith in democracy, for example, Thai society must believe in this regime, because it is a natural and legal right regarding respect for the majority vote but not violating the rights of the minority. In terms of justice, people must respect the rules without prejudice. Most of the benefits seize the common interests of the local community and political participation. All forms of local activity tracking Pearson correlation statistics and simple linear regression analysis (X_1) (X_2) (X_3) (X_4) (X_5), factors that affected political awakening (Y) and the development of political awakening have a relationship in the same direction.

3. The development of political arousal, i.e. confidence in democracy must promote political awakening the exercise of voting rights, people must go every time and every level political communication and must communicate a variety of all local political groups. The desire to participate in politics attending local and national political speeches and legal compliance, and social organization to live together peacefully must be protected by law ($\bar{x} = 3.71$, S.D. = .665).

Keywords: development of political awakening; democracy; people in the sub-district administrative organization

1. บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวดที่ 14 ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นได้บัญญัติถึงสาระหลักเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในเรื่องอื่นๆ ไว้หลายประการ อาทิ การเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น การลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นการออกเสียงประชามติและการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเด็นเหล่านี้สำคัญต่อการปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างยิ่ง ต่อการกำหนดให้ต้องเปิดช่องทางและหาวิธีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในท้องถิ่น (เอกชัย พรนิคม, 2563, หน้า 1-11) การมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นกระบวนการพัฒนาระบอบประชาธิปไตย สิทธิ และภาระหน้าที่ของประชาชน โดยมีช่องทางและกระบวนการต่างๆ ตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ เมื่อประชาชนมีความเข้าใจในกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมือง พร้อมทั้งตื่นตัวเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมาก

ขึ้นจะส่งผลต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของไทยให้มีเสถียรภาพ (พระเมธาวิเชียร, 2563, หน้า 67-72)

การตื่นตัวทางการเมืองที่ผ่านมามีบ่อยครั้งเกิดจากการปลุกเร้าหรือปลุกกระดมให้เกิดการตื่นตัวทางการเมือง เพื่อตอบสนองผลประโยชน์ทางการเมืองให้กับกลุ่มการเมืองบางกลุ่ม มากกว่าจะเกิดจากการปลุกจิตสำนึกประชาชน ให้หันมาตื่นตัวสนใจกับปัญหาบ้านเมืองโดยส่วนรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การตื่นตัวด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ที่มีผลต่อการตัดสินใจนโยบายรัฐบาล อย่างไรก็ตาม การตื่นตัวทางการเมืองที่ดีต้องไม่เป็นการตื่นตัวไปตามกระแสจนทำให้กลายเป็นการปลุกกระดมทางการเมืองที่อาจก่อให้เกิดวิกฤติความวุ่นวายทางการเมืองซึ่งพบได้ในหลายเหตุการณ์ที่ผ่านมา การตื่นตัวทางการเมืองจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้ประชาธิปไตยเข้มแข็ง ที่ต้องดำเนินการอย่างมีขอบเขต เป็นไปตามกฎหมายที่ร่วมกันกำหนดไว้ ทว่า หากการตื่นตัวทางการเมืองไม่อยู่ในกรอบกติกาและรัฐบาลไม่สามารถตอบสนองได้ อาจนำไป

สู่ความไร้ระเบียบของระบอบประชาธิปไตย (สุมาลี บุญเรือง, อนุภูมิ โสวเกษม และสุรพล สุยะพรหม, 2564, หน้า 365-366) ประชาชนเป็นกลไกสำคัญต่อการบริหารงานการเมือง เพื่อกำหนดความต้องการระดับชุมชน ระดับท้องถิ่น และระดับชาติ อาทิ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อไปทำหน้าที่กำหนดนโยบายรัฐ (สุป็น สมสาร, 2563, หน้า 84-94)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยสนใจศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 3 องค์การ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะแก องค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสาม และองค์การบริหารส่วนตำบลนาวัง ทั้งนี้ บางพื้นที่มีผู้นำทางการเมืองมีบทบาทต่อการพัฒนาพื้นที่ โดยมีผลงานเชิงประจักษ์ที่ประชาชนภายในตำบลรับรู้ได้แต่บางพื้นที่บทบาทการพัฒนาไม่มีความรูปธรรม ประชาชนต้องการเปลี่ยนแปลงผู้นำด้วยการเลือกตั้ง แต่ภายหลังการเลือกเลือกตั้งยังได้ผู้ชนะคนเดิม ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกพื้นที่วิจัยแบบเจาะจง ซึ่งจะศึกษาการตื่นตัวทางการเมือง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมือง และจะนำเสนอรูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี เพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการตื่นตัวทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ได้แก่ การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ที่ผู้วิจัยคัดเลือกแบบเจาะจง แบ่งเป็น 3 พื้นที่ๆ ละ 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร สมาชิก และประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลช่องสะแก จำนวน 5 คน ผู้บริหาร สมาชิก และประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสาม จำนวน 5 คน และผู้บริหาร สมาชิก และประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาวัง จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 15 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นทางการ และใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้ประชากร จำนวน 17,732 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายด้วยสูตรของยามานะ (Taro Yamane) (ยุทธ ไกรวรรณ, 2552) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 304 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูล ตามกรอบแนวคิดการวิจัย คือ 1) การตื่นตัวทางการเมือง ได้แก่ (1) ด้านสังคม (2) ด้าน

เศรษฐกิจ และ (3) ด้านอิทธิพลทางการเมือง 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมือง ได้แก่ (1) ด้านการศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย (2) ด้านการเคารพมติเสียงส่วนมาก (3) ด้านความยุติธรรม (4) ด้านการคำนึงถึงผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ และ (5) ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง และ 3) รูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมือง ได้แก่ (1) ด้านความเชื่อมั่นต่อระบอบการเมืองไทย (2) ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง (3) ด้านการสื่อสารการเมือง (4) ด้านความปรารถนาที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง และ (5) ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย แบ่งเป็น 6 ส่วน กำหนดตัวแปร จำนวน 13 ตัวแปร ข้อคำถาม จำนวน 39 ข้อ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นในภาพรวมเท่ากับ 0.980 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย

4. สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคของการตื่นตัวทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ 1) สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคของการตื่นตัวทางการเมืองด้านสังคม คือ การเข้า

ร่วมพูดคุยสนทนาประเด็นทางการเมืองกับสมาชิกคนอื่นในชุมชนตามสถานที่ต่างๆ สมาชิกภายในชุมชนกระตุ้นให้ท่านมีความสนใจทางการเมืองเขตองค์การบริหารส่วนตำบล และชุมชนเปิดโอกาสให้ท่านได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรีเชิงสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 3.89$, S.D. = .615) 2) สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคของการตื่นตัวทางการเมืองด้านเศรษฐกิจ คือ การเข้าร่วมพูดคุยสนทนาประเด็นทางการเมืองกับสมาชิกคนอื่นในชุมชนตามสถานที่ต่างๆ ชุมชนเปิดโอกาสให้ท่านได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรีเชิงสร้างสรรค์ และสมาชิกภายในชุมชนกระตุ้นให้ท่านมีความสนใจทางการเมืองเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนผลการศึกษาเชิงปริมาณ ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = .651) และ 3) สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคของการตื่นตัวทางการเมืองด้านอิทธิพลทางการเมือง คือ การยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเมือง อาจเป็นภัยต่อคู่ตรงข้ามทางการเมือง การแสดงออกทางการเมืองทุกรูปแบบ ถูกเพ่งเล็งจากผู้มีอิทธิพลท้องถิ่น และการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มทางการเมืองมีผลประโยชน์แอบแฝงอยู่กับเป้าหมายทางการเมืองเสมอ ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = .656)

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองด้านการศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย คือ การเห็นว่าการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองที่เหมาะสมกับสังคมไทย การเห็นด้วยกับแนวคิดที่ว่าทุกคนมีสิทธิเสรีภาพ ซึ่งเป็นสิทธิขั้น

พื้นฐานในระบอบประชาธิปไตย และการเห็นด้วยกับแนวคิดที่ว่าเสรีภาพของบุคคลเป็นสิทธิโดยธรรมชาติไม่มีใครสามารถละเมิดได้ ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = .649) 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองด้านการเคารพสิทธิเสียงส่วนมาก คือ การเห็นว่าการตัดสินใจด้วยเสียงส่วนใหญ่ต้องไม่ใช่ลักษณะของพวกมากลากไป การเห็นว่าการตัดสินใจด้วยเสียงส่วนใหญ่ต้องไม่จำกัดสิทธิขั้นมูลฐานของเสียงส่วนน้อยและการเชื่อว่าหลักการตัดสินใจด้วยเสียงข้างมากใช้ได้ในทุกกรณี ($\bar{x} = 3.69$, S.D. = .732) 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองด้านความยุติธรรม คือ การเห็นความยุติธรรมจะเกิดขึ้นได้ต้องมาจากการมองประเด็นต่างๆ โดยปราศจากอคติ ลำเอียงหรือยึดผลประโยชน์เป็นที่ตั้ง การเชื่อว่าการตกลงแก้ไขปัญหากันอย่างสันติวิธีเป็นวิธีการที่ยุติธรรมและการเชื่อว่าความยุติธรรมจะมีได้บุคคลต้องเคารพกติกาหรือกฎเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ ($\bar{x} = 3.77$, S.D. = .669) 4) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองด้านการคำนึงถึงผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ คือ การเคารพและไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น และไม่กระทำการใดที่อาจก่อให้เกิดความแตกแยกหรือเกลียดชังในสังคม การไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือลงประชามติอย่างอิสระโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ และไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = .602) และ 5) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ การเป็นผู้ที่มีความสนใจและติดตามประเด็นทางการเมือง การมีส่วนร่วมในการกระตุ้นหรือชักชวนให้สมาชิกใน

องค์การบริหารส่วนตำบลร่วมแสดงความคิดเห็นทางการเมือง และการเข้ารับฟังคำปราศรัยและการหาเสียงทางการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่น ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = .607)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี กับรูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี พบว่าปัจจัยด้านการศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย (X_1) ด้านการเคารพสิทธิเสียงส่วนมาก (X_2) ด้านความยุติธรรม (X_3) ด้านการคำนึงถึงผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ (X_4) ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง (X_5) กับรูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี (Y) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันโดยที่ตัวแปรปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง (X_5) กับรูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี (Y) มีความสัมพันธ์มากที่สุด ($r_{xy} = .615$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

3. รูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี ได้แก่

1) รูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองด้านความเชื่อมั่นในระบอบประชาธิปไตย คือ การเห็นด้วยกับแนวคิดที่ว่าเสรีภาพของบุคคลด้านการส่งเสริมการตื่นรู้ด้านความเข้าใจทางการเมือง

การเห็นด้วยกับส่งเสริมการตื่นรู้ด้านการสร้างความรู้ทางการเมือง และเห็นว่าการปกครองในระบอบประชาธิปไตยส่งเสริมความสนใจทางการเมือง ($\bar{x} = 3.75, S.D. = .587$) 2) รูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง คือ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มการเมืองท้องถิ่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งนายกและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ท่านอาศัยอยู่ และการได้ร่วมแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านช่องทางารรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ($\bar{x} = 3.66, S.D. = .718$) 3) รูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองด้านการสื่อสารการเมือง คือ เทคโนโลยีด้านข้อมูลข่าวสารปัจจุบันทำให้ท่านสามารถเข้าถึงข้อมูล ติดตามข่าวสารทางการเมืองได้ (การสื่อสารมวลชนแขนงต่างๆ มีอิทธิพลสำคัญในการชักจูงโน้มน้าวความคิดเห็นของท่าน และสื่อสารมวลชนมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความรู้ และบ่มเพาะความคิดเห็น ความเชื่อ ค่านิยมและอุดมการณ์ทางการเมืองแก่ท่าน ($\bar{x} = 3.80, S.D. = .646$) 4) รูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองด้านความปรารถนาที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ การเข้ารับฟังคำปราศรัยและการหาเสียงทางการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่น และการเมืองระดับชาติ การมีส่วนร่วมในการกระตุ้นหรือชักชวนให้เพื่อนนักศึกษาหรือคนอื่นๆ ในสังคมร่วมแสดงความคิดเห็นทางการเมืองการเป็นผู้ที่มีความสนใจและติดตามประเด็นทางการเมือง ($\bar{x} = 3.67, S.D. = .903$) และ 5) รูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย คือ การเห็นด้วยกับแนวคิด

ที่ว่า กฎหมายคือเครื่องมือในการจัดระเบียบสังคมให้คนอยู่ร่วมกันในสังคมสงบสุข การเห็นด้วยกับแนวคิดที่ว่าประชาชนทุกคนในสังคมประชาธิปไตยมีสิทธิต่อสู้อาคาดหวังและเรียกร้องเพื่อให้ท่านมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐานที่ดีได้ และการเห็นด้วยกับแนวคิดที่ว่า การเรียกร้องหรือต่อสู้ของประชาชนโดยสงบเป็นสิ่งที่ได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมาย ($\bar{x} = 3.63, S.D. = .712$)

ดังนั้น รูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมือง ได้แก่ ด้านความเชื่อมั่นในระบอบประชาธิปไตย ต้องส่งเสริมการตื่นตัวทางการเมืองด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งและทุกระดับด้านการสื่อสารการเมือง ต้องสื่อสารหลากหลายทุกกลุ่มการเมืองในท้องถิ่น ด้านความปรารถนาที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง การเข้ารับฟังคำปราศรัยทางการเมืองระดับท้องถิ่นและระดับชาติ และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย การจัดระเบียบสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ภายใต้การคุ้มครองโดยกฎหมาย

5. อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคของการตื่นตัวทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ 1) สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคของการตื่นตัวทางการเมืองด้านสังคม คือ การเข้าร่วมพูดคุยสนทนาประเด็นทางการเมืองกับสมาชิกคนอื่นในชุมชนตามสถานที่ต่างๆ สมาชิกภายในชุมชนกระตุ้นให้ท่านมีความสนใจทางการเมืองเขตองค์การบริหารส่วนตำบล และชุมชนเปิดโอกาสให้

ท่านได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรีเชิงสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 3.89$, S.D. = .615) สอดคล้องกับการพัฒนาความเป็นพลเมืองภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาของการพัฒนาความเป็นพลเมืองภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทย ได้แก่ ปัญหาการสร้างวัฒนธรรมพลเมือง ปัญหารัฐธรรมนูญอำนาจอธิปไตย ปัญหาพลวัตวัฒนธรรมการเมืองไทย ในประวัติศาสตร์ ปัญหากระบวนการอุปถัมภ์และปัญหาการขาดการกล่อมเกล่า เพื่อสร้างความเป็นพลเมือง (อภิญา ฉัตรช่อฟ้า, 2564, หน้า 303-304) 2) สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคของการตื่นตัวทางการเมืองด้านเศรษฐกิจ คือ การเข้าร่วมพูดคุยสนทนาประเด็นทางการเมืองกับสมาชิกคนอื่นในชุมชนตามสถานที่ต่างๆ ชุมชนเปิดโอกาสให้ท่านได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรีเชิงสร้างสรรค์ และสมาชิกภายในชุมชนกระตุ้นให้ท่านมีความสนใจทางการเมืองเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = .651) สอดคล้องกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักเรียนโรงเรียนศรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักเรียนอยู่ในระดับสูง โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุดในการยึดถือเสียงข้างมากเป็นหลัก แต่ก็ต้องคำนึงถึงเสียงข้างน้อยด้วย ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยน้อยที่สุดกับประเด็นการมีส่วนร่วมในทางการเมืองอย่างกระตือรือร้น ทั้งนี้ การทดสอบสมมติฐาน พบว่า รายได้ของครอบครัวต่างกัน มีผลต่อระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ นอกนั้นไม่ต่างกัน (ธนาภรณ์ โง้วเจริญ และวัชรินทร์ ชาญศิลป์, 2560, หน้า 133-147) และ 3) สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคของการตื่นตัวทางการเมืองด้านอิทธิพลทางการเมือง คือ การเห็นว่าการยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเมืองอาจเป็นภัยต่อคู่ตรงข้ามทางการเมือง เห็นว่าการแสดงออกทางการเมืองทุกรูปแบบถูกเพ่งเล็งจากผู้มีอิทธิพลท้องถิ่น และเห็นว่า การเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มองค์กรทางการเมืองมีผลประโยชน์แอบแฝงอยู่กับเป้าหมายในการแสดงพฤติกรรมทางการเมืองเสมอ ($\bar{x} = 3.72$, S.D. = .656) ซึ่งขัดแย้งกับการพัฒนาความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองระดับท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี พบว่า สภาพปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี อาทิ การสื่อสารของนักการเมืองกับประชาชนที่สื่อสารไม่ตรงกัน นักการเมืองเข้าไม่ถึงประชาชน พฤติกรรมและการกระทำของนักการเมืองที่ประชาชนได้รับรู้จากข่าวต่างๆ การวิพากษ์วิจารณ์จากสื่อและนโยบายของนักการเมือง บางนโยบายอาจจะทำได้หรือทำไม่ได้ ซึ่งส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง และต่อความไว้วางใจของประชาชน (ไพบุลย์ สุขเจตน์, 2563)

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองฯ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย ด้านการเคารพมติเสียงส่วนมาก

ด้านความยุติธรรม ด้านการคำนึงถึงผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ และด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ปัจจัยที่มีความน่าสนใจ จึงควรนำเสนอด้วยการอภิปรายผล 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองด้านการศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย และปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองด้านความยุติธรรม ดังนี้

2.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองด้านการศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย คือ การเห็นว่าการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นระบอบการปกครองที่เหมาะสมกับสังคมไทย การเห็นด้วยกับแนวคิดที่ว่าทุกคนมี สิทธิเสรีภาพ ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานในระบอบประชาธิปไตย และการเห็นด้วยกับแนวคิดที่ว่าเสรีภาพของบุคคล เป็นสิทธิโดยธรรมชาติไม่มีใครสามารถละเมิดได้ ($\bar{x} = 3.75, S.D. = .649$) สอดคล้องกับวิถีประชาธิปไตย ของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย พบว่า วิถีประชาธิปไตยมี 3 มิติ ได้แก่ 1) ความเข้าใจในหลักแห่งประชาธิปไตย พลเมืองของรัฐประชาธิปไตย ต้องเข้าใจในกฎ กติกาของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข โดยต้องเรียนรู้ถึงบทบาทหน้าที่และเสรีภาพของตนเอง รวมถึงการเคารพในเสรีภาพของผู้อื่น 2) อุดมการณ์แบบประชาธิปไตย เป็นความเชื่ออย่างแรงกล้าในคุณค่าความเป็นมนุษย์ของคนทุกคนว่า มีค่ามีศักดิ์ภาพที่จะเรียนรู้ มีอิสรภาพ มีความรักความเอื้ออาทรต่อกัน และร่วมมือกันพัฒนาสังคมจนเกิดประโยชน์ต่อทุกคนในสังคม และ 3) การดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตย เป็นการดำเนินชีวิตของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยยึดหลักความเสมอภาค

เสรีภาพ ภราดรภาพ และศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ (สัญญา เคนาภูมิ และกชพร ประทุมวัน, 2558, หน้า 181-199)

2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองด้านความยุติธรรม คือ การเห็นความยุติธรรมจะเกิดขึ้นได้ต้องมาจากการมองประเด็นต่างๆ โดยปราศจากอคติ ลำเอียงหรือยึดผลประโยชน์เป็นที่ตั้ง การเชื่อว่าการตกลงแก้ไขปัญหากันอย่างสันติวิธีเป็นวิธีการที่ยุติธรรม และการเชื่อว่าการยุติธรรมจะมีได้บุคคลต้องเคารพกติกาหรือกฎเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ ($\bar{x} = 3.77, S.D. = .669$) สอดคล้องกับวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนกับการพัฒนาความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ของไทย พบว่า ประชาชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การส่งเสริม และสนับสนุนการสร้างกระบวนการทางวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนาความมั่นคงเพื่อความสงบสุข และสันติในพื้นที่ใต้แก่การพัฒนากระบวนการยุติธรรม ทั้งนี้ การที่ภาครัฐได้ดำเนินยุทธศาสตร์ตามแนวพระราชดำริ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ได้สร้างความเชื่อมั่นต่อประชาชนในพื้นที่ ในขณะที่เดียวกัน ประชาชนในพื้นที่ที่มีความต้องการเข้าไปมีส่วนร่วม ในการพัฒนาความมั่นคงภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อให้การแก้ไข ปัญหาความไม่สงบ สามารถดำเนินไปได้อย่างถูกต้องตามทิศทางที่ควรจะเป็น ดังนั้น ภาครัฐจึงควรผลักดันการเสริมสร้างกระบวนการทางวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองในทุกมิติ (อิสมาแอล เบญอึบรอฮีม และคณะ, 2561, หน้า 79-90)

สำหรับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี กับรูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า ปัจจัยด้านการศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย (X_1) ด้านการเคารพสิทธิส่วนบุคคล (X_2) ด้านความยุติธรรม (X_3) ด้านการคำนึงถึงผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ (X_4) ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง (X_5) กับรูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี (Y) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างการกล่อมเกลாதองการเมืองและความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองไทยกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนิสิตนักศึกษาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า การกล่อมเกลาทองการเมือง (.431) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกในระดับที่สูงกว่าความรู้เกี่ยวกับการเมืองไทยซึ่งมีอิทธิพลในเชิงลบ (.002) ต่อวัฒนธรรมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ซึ่งหมายความว่า หากระดับของการกล่อมเกลาทองการเมืองเพิ่มขึ้น 1 ระดับ จะทำให้วัฒนธรรมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาเพิ่มขึ้น .431 ระดับ และในทางเดียวกันกับความรู้เกี่ยวกับการเมืองไทยที่เพิ่มขึ้น 1 ระดับ จะทำให้วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยเพิ่มขึ้นเพียง .002 ระดับ โมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างการกล่อมเกลาทองการเมือง และความรู้

เกี่ยวกับการเมืองไทยกับวัฒนธรรมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีความเหมาะสมกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ และคณะ, 2561, หน้า 165-186)

3. รูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี จากการศึกษา รูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมือง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความเชื่อมั่นในระบอบประชาธิปไตย ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการสื่อสารการเมือง ด้านความปรารถนาที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง และด้านการปฏิบัติตามกฎหมายผู้วิจัยได้สังเคราะห์รูปแบบที่มีความน่าสนใจ จึงควรนำเสนอด้วยการอภิปรายผล 3 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมือง ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง รูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองด้านการสื่อสารการเมือง และรูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองด้านความปรารถนาที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนี้

3.1 รูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง คือ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น การไปใช้สิทธิทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งนายกและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่อาศัยอยู่ และการร่วมแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชน ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = .718) สอดคล้องกับการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในการเลือกตั้งทั่วไปของจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมี

ส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปของจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง คือ จิตวิทยาการเมือง ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง อาทิ การเลือกตั้งทั่วไป ความสนใจทางการเมือง พฤติกรรมทางการเมือง การกล่อมเกลางานทางการเมือง ค่านิยมทางการเมือง และอุดมการณ์ทางการเมือง สำหรับการพัฒนาร่วมทางการเมืองของประชาชน คือ การเข้าร่วมประชุมทางการเมือง การป้องกันบ้านเมือง การยึดมั่นในอุดมการณ์ประชาธิปไตย (สุกัญญาณัฐ ออบสิน, 2564, หน้า 164-165)

3.2 รูปแบบการพัฒนาร่วมทางการเมืองด้านการเมืองด้านการสื่อสารการเมือง คือ เทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารปัจจุบันทำให้ท่านสามารถเข้าถึงข้อมูล ติดตามข่าวสารทางการเมืองได้ (การสื่อสารมวลชนแขนงต่างๆ มีอิทธิพลสำคัญในการชักจูงโน้มน้าวความคิดเห็นของท่าน และสื่อสารมวลชนมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความรู้ และบ่มเพาะความคิด ความเชื่อ ค่านิยมและอุดมการณ์ทางการเมือง ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = .646) สอดคล้องกับการพัฒนาร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่มีผลต่อการเลือกตั้งทั่วไป พบว่า การพัฒนาร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยบูรณาการหลักพุทธธรรม คือ ความชอบการเมือง การเข้าฟังปราศรัยทางการเมือง การร่วมกิจกรรมทางการเมือง การร่วมกิจกรรมของชุมชนมีใจทางการเมือง ปลุกจิตสำนึกให้ประชาชนมีสติปัญญา ควบคุมกิจกรรมทางการเมือง คัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งให้โปร่งใส (สุมาลี บุญเรือง, 2564)

3.3 รูปแบบการพัฒนาร่วมทางการเมืองด้านการเมืองด้านความปรารถนาที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ การเข้ารับฟังคำปราศรัยและการหาเสียงทางการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่น และการเมืองระดับชาติ การมีส่วนร่วมในการกระตุ้นหรือชักชวนให้เพื่อนนักศึกษา หรือคนอื่นๆ ในสังคมร่วมแสดงความคิดเห็นทางการเมือง การเป็นผู้ที่มีความสนใจและติดตามประเด็นทางการเมือง ($\bar{x} = 3.67$, S.D. = .903) สอดคล้องกับการเสริมสร้างจริยธรรมทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า 1) การสร้างความภาคภูมิใจในวิชาชีพ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความซื่อตรง เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน ยึดหลักธรรมาภิบาล ทำงานด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ 2) การสร้างความตระหนักในจริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความละเอียดใจและเกรงกลัวต่อบาปกรรม 3) การสร้างความร่วมมือในชุมชน ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ตรงจุด แก้ไขปัญหาได้รวดเร็ว สร้างความโปร่งใส มุ่งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน และ 4) การสร้างความรู้ความเข้าใจ การเคารพกติกา และมีจิตสำนึกให้เกิดธรรมาภิบาล พัฒนาท้องถิ่นและชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง เพื่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นต่อไป (ชุตินพธ์ วงษ์อมรวิทย์, 2563)

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมให้ประชาชนสร้างอาชีพที่มั่นคงสามารถ

ดูแลสมาชิกในครอบครัวได้

1.2 สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาสำนัก สาธารณะเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบทางสังคม

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบล ควรเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องในด้านผลกระทบจากการพัฒนาเมือง จะทำให้ประชาชนมีความตระหนัก มีความรู้ความเข้าใจ เกิดการเรียนรู้และมีความ สามารถในการพัฒนาพื้นที่ของตนเอง

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลควร สร้างพื้นที่สาธารณะเพื่อแลกเปลี่ยนประเด็น ทางการเมืองกับสมาชิกในชุมชนเพื่อแสวงหา แนวทางการพัฒนา

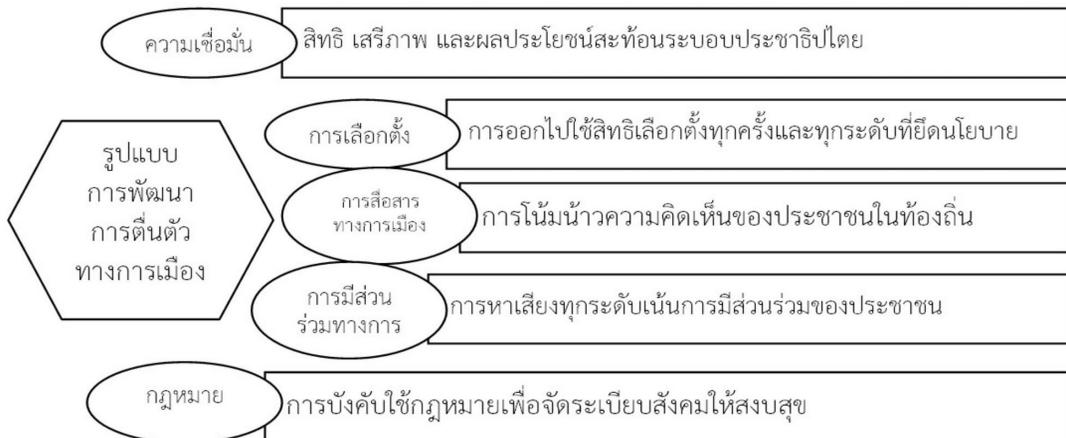
2.2 ประชาชนในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบล ต้องไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของ บุคคลและไม่กระทำการใดที่อาจก่อให้เกิดความ แตกแยกหรือเกลียดชังในสังคมท้องถิ่น

2.3 สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ควรนำนโยบายขับเคลื่อนที่เป็นรูปธรรมด้วย

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการขับเคลื่อนการตื่นตัวทางการเมือง โดยพิจารณาจากการตัดสินใจและการดำเนิน กิจกรรมให้อยู่ในระดับพอดี โดยนำการพัฒนา ที่สมดุลและยั่งยืน

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

รูปแบบการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมือง ได้แก่ ด้านความเชื่อมั่นในระบอบ ประชาธิปไตย ต้องส่งเสริมการตื่นตัวทางการเมือง ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งและ ทุกระดับ ด้านการสื่อสารการเมือง ต้องสื่อสาร หลากหลายทุกกลุ่มการเมืองในท้องถิ่น ด้าน ความปรารถนาที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง การเข้ารับฟังคำปราศรัยทางการเมือง ระดับท้องถิ่นและระดับชาติ และด้านการ ปฏิบัติตามกฎหมาย การจัดระเบียบสังคม ให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ภายใต้การคุ้มครอง โดยกฎหมาย สามารถสังเคราะห์ตามแผนภาพ ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- ชุตินันท์ วงษ์อมรวิทย์. (2563). การเสริมสร้างจริยธรรมทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา. (ดุขฎีนิพนธ์ปรัชญาดุขฎีบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ธนาภรณ์ ไ้ว์เจริญ และวัชรินทร์ ชาญศิลป์. (2560). วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนักเรียนโรงเรียนศรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรี. *วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 4(1), 133-147.
- พระเมธาวิจารย์รส. (2563). การเมืองภาคพลเมือง: การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์*, 3(2), 67-72.
- ไพบูลย์ สุขเจตนิ. (2563). การพัฒนาความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง ระดับท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี. (ดุขฎีนิพนธ์ปรัชญาดุขฎีบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ยุทธ ไกรวรรณ. (2552). *วิธีวิจัยทางธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ และคณะ. (2561). ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างการก่อกวนทางการเมืองและความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองไทยกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของนิสิตนักศึกษาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 5(1), 165-186.
- สุกัญญาณัฐ อบสิน. (2564). การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในการเลือกตั้งทั่วไปของจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*, 10(2), 164-165.
- สัฎฐญา เคนาภูมิ และกชพร ประทุมวัน. (2558). วิธีประชาธิปไตยของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์*, 5(2), 181-199.
- สุป็น สมสาร. (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารวิชาการ มจร บุรีรัมย์*, 5(1), 84-94.
- สุมาลี บุญเรือง. (2564). การพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่มีผลต่อการเลือกตั้งทั่วไป. (ดุขฎีนิพนธ์ปรัชญาดุขฎีบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุมาลี บุญเรือง อนุภูมิ โขวเกษม และสุรพล สุยะพรหม. (2564). การพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่มีผลต่อการเลือกตั้งทั่วไป. *วารสารมหาวิทยาลัยมหานครทรรศน์*, 8(6), 365-366.

- อภิญญา ฉัตรช่อฟ้า. (2564). การพัฒนาความเป็นพลเมืองภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 7(1), 303-304.
- อิสมาแอล เบญอিবรอฮีม และคณะ. (2561). วัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนกับการพัฒนาความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ของไทย. *วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยสวนกุหลาบ*, 14(3), 79-90.
- เอกชัย พรนิคม. (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลตำบลเหมืองแก้ว อำเภอมะเริ่ม จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหาร*, 3(2), 1-11.